२कक्षारस्त्यां वतायां राजनिघण्टुकोषः ।

शुनीर पु० शुनी+संबार्थे र । कुक्कुरीसमूहे त्रिका० ।

शुन्ध शुद्धौ अक० शोधने सक०चु० उभ० सेट् । शुन्धयति ते अशुशुन्धत् त ।

शुन्ध शुद्धौ अक० शुद्धीकरणे सक० भ्वा० उभ० सेट । शुन्धति ते अशुन्धीत् अशुन्धिष्ट । "आपः शुन्धन्तु मैनसः" इति सन्ध्यामन्त्रः ।

शुन्ध्यु पु० शुन्ध-युच तस्य न अनादेशः । वायौ उणा० ।

शुन्भ दीप्तौ अक० हिंसने सक०तु०सुचा० पर० सेट् । शुन्भति अशुन्भीत् "प्राणप्राप्तनिशुम्भयाम्यवधर्तुरिति वी०च०

शुन्ध न०शुनीनां समूहः यत् । १कुक्कुरीसंघे त्रिका०शून्य+ष्णो० । २रिक्ते लटा० । [अशोधीत् ।

शुभ दीप्तौ अक० हिंसने सक०तु०सुचा० पर० सेट् । शुभति

शुभ दीप्तौ भ्वा०आ०अक०सेट् । शोभते क्षुदित् अशुभत् शुशुभे

शुभ न०शुभ-क । १मङ्गले २शुभवृत्ते त्रि० अमरः । २पद्मकाष्ठे राजनि० ४विष्कम्भादिषु षष्ठे त्रयोविंशयोगे पु० ५शेखरपुरभेदे न० मेदि० । [शुभंयुः" इति भट्टिः ।

शुभंयु त्रि०शुभम्+अस्यर्थे युस् । शुभान्विते अमरः "चितिपः

शुभगन्धक न०शुभोगन्धोऽस्य कप् । १बोले राजनि० २शुभगन्धयुते त्रि० । [अर्द्धाधिकचन्द्रे पापग्रहायुक्ते बुधे च ।

शुभग्रह पु०शुभः शुभदायकः ग्रहः । १सौम्यग्रहे २गुरौ शुक्रे

शुभङ्कर त्रि०शुभं करोति कृ-खच् मुम् च । २मङ्गलकारके २दुर्गायां स्त्री शब्दमा० ङीप् । [२मङ्गलदातरि त्रि०।

शुभद पु० शुभं ददाति दा-क । १अश्वत्थवृक्षे राजनि० ।

शुभदन्ती स्त्री शुभा दन्ता यस्याः ङीष् । १सट्टायां स्त्रियां २पुष्पदन्तदिग्गजयोषिति च मेदि० ।

शुभपत्री स्त्री० शुभानि पत्राण्यस्याः ङीष् । (शाल्मली) वृक्षे वा कप् । शुभपत्रिका तत्रार्थे राजनि० ।

शुभम् अव्य० शुभ-अम् । मङ्गले "शुभंयुः" ।

शुभवासन पु० शुभं वासयति सुखम् वासि-ल्यु । सुखवासने द्रव्ये शब्दच० ।

शुभसूचनी स्त्री देवीभेदे (सुवचनी) "रक्ता पद्मचतुर्भुजा त्रिनयना चामीकरालङ्कृता पीनोत्तुङ्गकुचा दुकूलवसना हंसाधिरूढा परा । ब्रह्मानन्दमयी कमण्डलुकराभीतिस्रजा शिवा ध्येया सा शुभसूचनी त्रिजगतामम्बापदद्वारिणी" । सा च स्त्रीभिः पूज्या ।

शुभा स्त्री शुभ-क । १शोभायां २कान्तौ ३इच्छायां मेदि० । ४रोचनायां ५गोरोचनायां ६अम्बां ७प्रियङ्गौ शब्दर० ८दूर्वायां राजनि० । ९देवसभायां शब्दच० १०उमासखीभेदे शब्दच० । [सखीभेदे स्त्री शब्दमा० ।

शुभाचार त्रि०शुभ आचारोयस्य । १शोभनाचारयुते २उमा-

शुभाञ्जन पु० शुभ-क शुभम् अञ्जनं यस्मात् ५ब० । शोभाञ्जनवृक्षे शब्दर० ।

शुभ्र न०शुभ-रक् । १अभ्रके मेदि० २रौप्ये ३कांसीसे ४शुभ्रवर्णे राजनि० । ६चन्दने शब्दच० । ६श्वेतवर्णे पु० ७तद्वति त्रि० अमरः ।

शुभ्रकर पु० शुभ्रः करोऽस्य । १चन्द्रे २कर्पूरे च । शुभ्रकिरणशुभ्रांशुशुभ्रमयोऽस्यत्र । [जयोषिति अमरः

शुभ्रदन्ती स्त्री शुभ्रो दन्तो यस्याः ङीष् । पुष्पदन्तदिग्गज-

शुभ्रालु पु० कर्म० । १मल्लिकवृक्षे राजनि० । २श्वेतालौ च ।

शुभ्रि पु० शुभ-क्रि । चतुर्वर्षे ब्रह्मणि त्रि०को० ।

शुम्भ पु० शुभ्-अच् । दानवभेदे । शुम्भश्च प्रह्लादपुत्रविरोचनात्मजनमेदिनः पुत्रः एकः "विरोचनश्च प्राह्लादिः पुत्रौ तस्यात्मजाः स्मृताः । मवेष्टी कालनेमिश्च जम्भो वाष्कल एव च । शुम्भश्चैव निशुम्भश्च विप्रचित्तिश्च सोऽग्रजः । मवेष्टिनः सुता ज्ञेयाः वह्निपुत्राः अपरे च "वज्रपुत्रं दनुर्नाम भार्यासीत् द्विजसत्तम ! । तस्यास्तु द्वौ सुतावास्तां महाबलपराक्रमौ । ज्येष्ठः शुम्भ इति ख्यातो निशुम्भश्चापरोऽसुरः" वामनपु० । देवीमाहा० अपरोऽपि देव्या निहतः । तदन्योऽपि तत्रैव १२अ० "शुम्भो निशुम्भश्चैवान्यावुपतस्थेते महासुरौ । ततस्तौ नाशयिष्यामि विन्ध्याचलनिवासिनी" इत्युक्तः ।

शुम्भमर्दिनी स्त्री शुम्भं मृद्नाति मृद्-णिनि । दुर्गायां हेमच० । हन-णिनि । शुम्भघातिनी शब्दच० ।

शुम्भपुरी स्त्री ६त० । (शम्भरपुर) एकचक्राख्ये पुरे त्रिका० ।

शुर वीरे शब्दने च दि०आ०सक०सेट् । शूर्यते अशूरिष्ट ।

शुल्क वधने, वर्जने, वर्तने च चु०उभ०सक० सेट् । शुल्कयति ते अशुशुल्कत् त ।

शुल्क पु०न० शुल्क्यते अतिसृज्यते कर्मणि घञ् । १षड्भागादिदेये राजकरे मेदि० २राजग्राह्यकरभेदे अमरः । वरपक्षात् कन्यापक्षीयैः श्वाशूरे धने ४स्त्रीधनभेदे "भगिनीशुल्कं भोक्ष्यामि" इति स्मृतिः । सम्भोगार्थं स्त्रीभ्यः देये ५धने "अशुल्कोपकृतायास्तु पित्रुदाबोढुरेव ते" इति स्मृतिः ६पण्ये च । [द्रव्यकराद्यानस्थाने ।

शुल्कस्थान न०६त० (घाटि) २घट्टे भूयानां क्रयविक्रययोग्ये

शुल्ल न० शुल्ल-कल् पृषो० १ताम्रे २रत्नौ च अमरटीका ।